

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

**Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις**

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Προσχολική Εκπαίδευση», το οποίο πραγματοποιείται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εξειδικεύει τις σχετικές διατάξεις του Ν.3685/Φ.Ε.Κ. 148, τ. Α'/16 Ιουλίου 2008, «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές», τις ρυθμίσεις του εσωτερικού κανονισμού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων καθώς και της υπ. αρ. 115980/Β7 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 2100/31-07-2014, Β') με την οποία εγκρίθηκε η έναρξη λειτουργίας του. Ο Κανονισμός αυτός εγκρίθηκε από τη Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη συνεδρία με αριθμό 529/24-09-2014.

**Άρθρο 2
Σκοπός και Αντικείμενο**

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων έχει ως αντικείμενο την Προσχολική Εκπαίδευση και Παιδεία. Σκοπός και αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας, και η εξειδίκευση στο Σχεδιασμό, την Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Προσχολικής και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης (Σ), στις Θετικές Επιστήμες και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Εκπαίδευση (Θ), στο Γλωσσικό Γραμματισμό και τους Παραγραμματισμούς στην Προσχολική Εκπαίδευση (Γ), στην Ψυχολογία στην Εκπαίδευση και την Ειδική Αγωγή (Ψ), στην Κοινωνία, Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση (Κ) και στην Τέχνη και Εκπαίδευση (Τ).

Ειδικότερα το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί, στην εκπαίδευση και κατάρτιση πτυχιούχων που θεραπεύουν την Προσχολική Εκπαίδευση και Παιδεία και τη δημιουργία επιστημόνων εξειδικευμένων στο χώρο αυτό. Στόχος του Π.Μ.Σ. είναι η απόκτηση ικανοτήτων εφαρμογής της σύγχρονης θεωρίας και πράξης της προσχολικής εκπαίδευσης σε διαφοροποιημένα επαγγελματικά περιβάλλοντα, η ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας και η καλλιέργεια της επιστημονικής σκέψης γενικότερα, αλλά και η στελέχωση της Προσχολικής Εκπαίδευσης με προσωπικό άρτια καταρτισμένο και ικανό να ανταποκριθεί στην αποστολή του.

Άρθρο 3 **Μεταπτυχιακοί Τίτλοι**

Οι μεταπτυχιακές σπουδές του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών οδηγούν στην απόκτηση:

A. Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Προσχολική Εκπαίδευση σε συγκεκριμένη ειδίκευση (άρθρα 4-12).

B. Διδακτορικού Διπλώματος στην Προσχολική Εκπαίδευση σε συγκεκριμένη ειδίκευση (άρθρο 13).

Άρθρο 4 **Προϋποθέσεις Συμμετοχής, Αίτηση Υποψηφιότητας-Δικαιολογητικά, Εξετάσεις - Κριτήρια Επιλογής** **1. Προϋποθέσεις συμμετοχής**

Στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος γίνονται δεκτοί:

A. Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι., Τμημάτων της ημεδαπής που θεραπεύουν τις Επιστήμες Αγωγής ή πτυχιούχοι Τμημάτων ισότιμων τίτλων της αλλοδαπής υπό τον όρο ότι έχει αναγνωριστεί ο τίτλος σπουδών από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.).

B. Πτυχιούχοι άλλων πανεπιστημιακών Παιδαγωγικών Τμημάτων και Σχολών Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Α.Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με την προϋπόθεση του άρθρου 16 του Ν. 2327/95.

Στην περίπτωση αυτή, οι ανωτέρω πτυχιούχοι, εφόσον, έχουν επιτύχει στις εισαγωγικές εξετάσεις και μετά από αιτιολόγηση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ως προς τη συνάφεια και επάρκεια των προπτυχιακών τους σπουδών σχετικών με την ειδίκευση που θα ακολουθήσουν, καλούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν σε έναν επιπλέον οργανωμένο κύκλο προπτυχιακών μαθημάτων, σχετικών με την ειδίκευση που θα ακολουθήσουν για να καλύψουν τα ενδεχόμενα κενά των προπτυχιακών τους σπουδών.

2. Αίτηση υποψηφιότητας – Δικαιολογητικά

Οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν στις εξετάσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ καλούνται να υποβάλουν, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται έγκαιρα, τα παρακάτω δικαιολογητικά στη Γραμματεία του Τμήματος:

- Αίτηση υποψηφιότητας
- Αντίγραφο πτυχίου και λοιπών τίτλων
- Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας των προπτυχιακών μαθημάτων
- Αποδεικτικό γνώσης ξένης γλώσσας (εφόσον υπάρχει)
- Βιογραφικό σημείωμα
- Κάθε άλλο στοιχείο που κατά τη γνώμη των υποψηφίων θα συνέβαλε στη διαμόρφωση πληρέστερης άποψης για τους ίδιους (π.χ. διπλωματική εργασία, δημοσιεύσεις, κ.λπ.).

Για την εξεταστέα ύλη της γραπτής δοκιμασίας, την υποβολή δικαιολογητικών και για κάθε συμπληρωματική πληροφορία, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος και να επισκέπτονται το δικτυακό τόπο του Τμήματος <http://ecedu.uoi.gr>.

3. Εξετάσεις – Κριτήρια επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι υποψήφιοι καλούνται να εξεταστούν σε γραπτή δοκιμασία στα παρακάτω αντικείμενα:

A. Στο γνωστικό αντικείμενο της ειδίκευσης που έχουν επιλέξει.

B. Σε μία από τις εξής ξένες γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική.

Οι υποψήφιοι που διαθέτουν πιστοποιητικό πολύ καλής γνώσης ξένης γλώσσας¹ (σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΑΣΕΠ) ή είναι πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων ξένων χωρών των οποίων η επίσημη γλώσσα διδασκαλίας συμπίπτει με κάποια από τις προαναφερόμενες, απαλλάσσονται της συγκεκριμένης εξέτασης. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι οφείλουν να εξετασθούν στην ελληνική γλώσσα ή να προσκομίσουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της ελληνικής.

Η επιτυχία στην ξένη γλώσσα θεωρείται ως προαπαιτούμενο για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις των γνωστικών αντικειμένων, οι οποίες ακολουθούν χρονικά.

Επίσης, οι υποψήφιοι οφείλουν να προσέλθουν και σε προφορική συνέντευξη.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιείται με τη συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων (άριστα 100 μονάδες):

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Γενικός βαθμός πτυχίου

Βαθμός στη γραπτή εξέταση στο αντικείμενο ειδίκευσης

ΑΡΙΣΤΑ

20

60

1

Η πολύ καλή γνώση της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται:

α) Για την Αγγλική γλώσσα με πτυχίο CERTIFICATE IN ADVANCED ENGLISH (CAE) του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE,

BULATS English Language Test, βαθμολογία 75-89, του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE, INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 6 έως 7, BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE – HIGHER (BEC HIGHER) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 4 -ADVANCED COMMUNICATION- TOY EDEXCEL, CERTIFICATE IN INTEGRATED

SKILLS IN ENGLISH ISE III του TRINITY COLLEGE LONDON, CITY & GUILDS LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (reading, writing and listening) - EXPERT- και CITY & GUILDS LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL& GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL ESOL -EXPERT- και CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL

SPOKEN ESOL - EXPERT - (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της πολύ καλής γνώσης), ADVANCED LEVEL CERTIFICATE IN ENGLISH (ALCE) του HELLENIC AMERICAN UNIVERSITY (Manchester, NH- USA) και της ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ, TEST OF ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION (TOEIC), βαθμολογία

από 785 έως 900 του EDUCATIONAL TESTING SERVICE/CHAUNCEY, USA, EDI Level 2 Certificate in ESOL International JETSET Level 6 (CEF C1), OCNW Certificate in ESOL International at Level 2 (Common European Framework equivalent level C1), ESB Level 2 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level C1), Test of Interactive English, C1 + Level, Test of Interactive English, C1 Level, CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου CENTRAL LANCASHIRE (Γ1 και Γ2).

β) Για τη Γαλλική γλώσσα με πτυχίο Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, DIPLOME D' 'ETUDES SUPERIEURES (DES) (χορηγείται μέχρι το 1996), DELF 2ND DEGRE (UNITES A5 ET A6) ή DALF C1, CERTIFICAT PRATIQUE DE LANGUE FRANCAISE (SORBONNE I), Certificat de competences linguistiques του Institut Supérieur des Langues Vivantes (ISLV), Departement de francais, του Πανεπιστημίου της Λιέγης – Επίπεδο C1, CERTIFICAT V.B.L.T. NIVEAU OPERATIONNEL του Πανεπιστημίου Γενεύης.

γ) Για τη Γερμανική γλώσσα με πτυχίο Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, GOETHE – ZERTIFIKAT C1 του Ινστιτούτου Goethe, ZENTRALE MITTELSTUFENPRUFUNG (ZMP) (μέχρι τον Μάιο 2007) του Ινστιτούτου Goethe, ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) C1 OBERSTUFE DEUTSCH, ZERTIFIKAT V.B.L.T. SELBSTÄNDIGES LEBEN του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Είναι αυτονόητο ότι τίτλοι σπουδών γνώσης ξένης γλώσσας υπερκείμενου επιπέδου αποδεικνύουν και τη γνώση κατώτερου (ζητούμενου) επιπέδου της ξένης γλώσσας.

Όλοι οι τίτλοι της αλλοδαπής για την απόδειξη της γνώσης ξένης γλώσσας, πρέπει να προσκομισθούν σε πρωτότυπο ή σε ακριβές αντίγραφο του πρωτότυπου ή σε αντίγραφο του ακριβούς αντιγράφου της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο (όχι σε αντίγραφο το οποίο δεν έχει επικυρωθεί από την αρχή που εξέδωσε το πρωτότυπο).

INTERNATIONAL (Spoken) - EXPERT- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της πολύ καλής γνώσης) ή CITY

Επίδοση στη διπλωματική εργασία	02
Ερευνητικές εργασίες και δημοσιεύσεις	04
Προφορική συνέντευξη	12
Βαθμός δεύτερου πτυχίου/μεταπτυχιακό	02
Σύνολο:	100

Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει κάθε φορά Επιτροπή Επιλογής υποψηφίων ανά κατεύθυνση, η οποία αφού αποφασίσει την εξεταστική ύλη, θα διενεργεί τις εξετάσεις, την προφορική συνέντευξη και θα αξιολογεί τον φάκελο υποψηφιότητας.

Άρθρο 5.

Ειδικεύσεις

Τα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προσχολική Εκπαίδευση» διακρίνονται στις εξής ειδικεύσεις, οριοθετημένες από τον κύκλο των μαθημάτων και το περιεχόμενο της διπλωματικής εργασίας και οι οποίες δηλώνονται σαφώς στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.):

Ειδίκευση 1. Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Προσχολικής και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης (Σ).

Περιλαμβάνει θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής και αναλυτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης, σχεδιασμών μάθησης και αξιολόγησης στην προσχολική παιδαγωγική, μεθόδους διδασκαλίας σε διαφοροποιημένα περιβάλλοντα μάθησης, συνεργασία σχολείου οικογένειας και κοινότητας, σύγχρονα προγράμματα σπουδών, σχεδιασμούς δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής, διαχείριση τάξης.

Ειδίκευση 2. Θετικές Επιστήμες και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Εκπαίδευση (Θ).

Περιλαμβάνει θέματα που αφορούν σύγχρονα προγράμματα σπουδών φυσικών, περιβαλλοντικών επιστημών, τεχνολογιών πληροφορίας στην εκπαίδευση και Μαθηματικών, θέματα διδακτικής των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών, με εμβάθυνση στο σχεδιασμό διδακτικών και αδιδακτικών καταστάσεων και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία των θετικών επιστημών με διεπιστημονική προσέγγιση, ανοικτής και εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

Ειδίκευση 3. Γλωσσικός Γραμματισμός και Πολυγραμματισμοί στην Προσχολική Εκπαίδευση (Γ).

Περιλαμβάνει θέματα ελληνικής γλώσσας στη διαχρονική της εξέλιξη, παιδικού βιβλίου, αφήγησης, παραμυθιού, διαπολιτισμικών, πολυγραμματισμών και λογοτεχνίας.

Ειδίκευση 4. Ψυχολογία στην Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή (Ψ).

Περιλαμβάνει θέματα που αφορούν την ψυχοκοινωνική και κινητική ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, την εμφάνιση αναπτυξιακών διαταραχών, τη δυναμική της ομάδας και συστημικές παρεμβάσεις στη σχολική τάξη, τις γνωστικές λειτουργίες κατά την πρώιμη παιδική ηλικία, την ειδική αγωγή, την αξιολόγηση και διάγνωση των μαθησιακών δυσκολιών.

Ειδίκευση 5. Κοινωνία, Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση (Κ).

Περιλαμβάνει θέματα σχολικής διαμεσολάβησης για τη σχολική βία και τον εκφοβισμό, φιλοσοφίας του παιδιού, εκπαιδευτικής διαχείρισης της κοινωνικής ετερότητας, ανισοτήτων στην εκπαίδευση, κοινωνικοποίησης του παιδιού και διαπολιτισμικής ετοιμότητας.

Ειδίκευση 6. Τέχνη και Εκπαίδευση (Τ).

Περιλαμβάνει θέματα, μουσικής παιδαγωγικής, παιδικής λογοτεχνίας, θεατρικής παιδείας και φιλοσοφίας της τέχνης.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών

Τα μαθήματα που προβλέπεται να προσφέρονται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι τα ακόλουθα:

A. Μαθήματα Κοινού Κορμού (3 μαθήματα)

Κύκλος Α': Έρευνα και Εκπαίδευση

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες	9
2	Εφαρμοσμένη Στατιστική των Κοινωνικών Επιστημών	9

Κύκλος Β': Θεωρητικές Βάσεις της Εκπαίδευσης

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Φιλοσοφική Παιδαγωγική	9
2	Σύγχρονες Θεωρίες Μάθησης	9
3	Κοινωνιολογικές Θεωρίες και Εκπαίδευση	9
4	Ηθική και Εκπαίδευση	9
5	Η Αειφορία στην Εκπαίδευση	9
6	Τα Κίνητρα στην Εκπαίδευση	9
7	Ηγεσία και Διοίκηση στην Εκπαίδευση	9
8	Η Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	9

Από τους δύο κύκλους επιλέγονται τρία (3) μαθήματα. Δύο (2) μαθήματα από τον κύκλο Α' και ένα (1) από τον κύκλο Β'.

B. Μαθήματα Κατεύθυνσης (6 μαθήματα)

Κατεύθυνση 1η: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης (Σ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Εκπαιδευτική Πολιτική και Αναλυτικά Προγράμματα	9

2	Προσχολική Παιδαγωγική: Σχεδιασμοί Μάθησης και Αξιολόγησης	9
3	Προγράμματα Κοινωνικοσυναισθηματικής Μάθησης	9

Επιλέγονται τρία (3) μαθήματα από τα παρακάτω ή δύο (2) μαθήματα από αυτά και ένα (1) από άλλη κατεύθυνση.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Μέθοδοι Διδασκαλίας σε Διαφοροποιημένα Περιβάλλοντα Μάθησης	9
2	Σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών στην Προσχολική Εκπαίδευση και Αναστοχαστικότητα	9
3	Διαχείριση της Τάξης	9
4	Συνεργασία Οικογένειας, Σχολείου, Κοινότητας: Ακαδημαϊκές και Κοινωνικές Συνέπειες	9
5	Σχεδιασμοί Δραστηριοτήτων Φυσικής Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	9

Κατεύθυνση 2η: Θετικές Επιστήμες και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση (Θ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Σύγχρονα Εκπαιδευτικά Προγράμματα με Νέες Τεχνολογίες	9
2	Σύγχρονη Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών στην Πρωτοσχολική Εκπαίδευση	9
3	Σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών	9

Επιλέγονται τρία (3) μαθήματα από τα παρακάτω ή δύο (2) μαθήματα από αυτά και ένα (1) από άλλη κατεύθυνση.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	9
2	Ψηφιακή Εκπαίδευση	9
3	Κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	9
4	Τυπική και Άτυπη Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες	9
5	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Δραστηριοτήτων και Προγραμμάτων για τα Μαθηματικά	9
6	Θέματα Διαχείρισης της Τάξης των Μαθηματικών στην Πρωτοσχολική Εκπαίδευση	9

Κατεύθυνση 3η: Γλωσσικός Γραμματισμός και Πολυγραμματισμοί στην Προσχολική Εκπαίδευση (Γ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Ελληνική Γλώσσα: Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον	9
2	Το Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο και ο Μικρός Αναγνώστης	9
3	Αφήγηση και Εκπαίδευση	9

Επιλέγονται τρία (3) μαθήματα από τα παρακάτω ή δύο (2) μαθήματα από αυτά και ένα (1) από άλλη κατεύθυνση.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Γλωσσικές Αναπαραστάσεις της Νηπιακής Ηλικίας και Οικονομική Κρίση	9
2	Παραμύθια στη Λογοτεχνία	9
3	Διαπολιτισμικοί Πολυγραμματισμοί	9
4	Η Λογοτεχνία στη νεώτερη Ελλάδα ως παράγοντας ιστορικής και κοινωνικής συνειδητοποίησης	9

Κατεύθυνση 4η : Ψυχολογία στην Εκπαίδευση - Ειδική Αγωγή (Ψ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Ειδική Αγωγή – Μαθησιακές Δυσκολίες	9
2	Συστημική Παρέμβαση στη Σχολική Τάξη	9
3	Γνωστικές Λειτουργίες κατά την πρώιμη παιδική ηλικία	9

Επιλέγονται τρία (3) μαθήματα από τα παρακάτω ή δύο (2) μαθήματα από αυτά και ένα (1) από άλλη κατεύθυνση.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Παιδοψυχολογία	9
2	Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές της Νευρομυϊκής Συναρμογής	9
3	Αξιολόγηση της Κινητικής Συμπεριφοράς των Νηπίων	9
4	Ψυχομετρικά Εργαλεία Αξιολόγησης Αναπαραστάσεων και Γνωστικών Ικανοτήτων κατά την πρώιμη παιδική ηλικία	9
5	Η Επίδραση των ΜΜΕ στη Διαμόρφωση Κοινωνικών Στερεοτύπων στα Παιδιά	9

6	Αυτο-ρύθμιση και Αυτο-ρυθμιζόμενη Μάθηση κατά την πρώιμη παιδική ηλικία	9
7	Πρώιμη ανίχνευση της δυσλεξικής συμπεριφοράς	9

Κατεύθυνση 5η: Κοινωνία, Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση (Κ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Σχολική Διαμεσολάβηση για την αντιμετώπιση της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού	9
2	Το Παιδί ως Ιδεώδες	9
3	Η Εκπαιδευτική Διαχείριση της Κοινωνικής Ετερότητας	9

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Εκπαίδευση, Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός	9
2	Το Νηπιαγωγείο ως Κοινωνικός Θεσμός	9
3	Φύλο και Εκπαίδευση	9
4	Αθλητικές Δραστηριότητες, Παιχνίδι και Κοινωνικοποίηση	9
5	Παιδαγωγοί σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα: Ανάπτυξη Διαπολιτισμικής Ετοιμότητας	9

Κατεύθυνση 6η : Τέχνη και Εκπαίδευση (Τ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
1	Σύγχρονες Τάσεις στη Μουσική Παιδαγωγική	9
2	Παιδική Λογοτεχνία: Παράδοση, Νεωτερικότητα και Δημιουργική Γραφή	9
3	Θεατρική Έρευνα και Πρακτική στην Εκπαίδευση- Η Παιδαγωγική Αξία της Δραματοποίησης και το Θεατρικό Παιχνίδι	9

Επιλέγονται τρία (3) μαθήματα από τα παρακάτω ή δύο (2) μαθήματα από αυτά και ένα (1) από άλλη κατεύθυνση.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
1	Η Μουσική ως Έκφραση, Δημιουργία και Επικοινωνία για Παιδιά Προσχολικής και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας	9
2	Θέατρο Σκιών και Φιγούρες στο Παιδικό Θέατρο	9
3	Θεατρική Παιδεία και Πολιτισμική Αγωγή	9
4	Η Τέχνη ως ανώτατη μορφή παιδείας στο Νίτσε	9

Γ. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (Εργαστήρια)

α/α		ECTS
1	Σεμινάριο I: Διαθεματικό Σεμινάριο	3
2	Σεμινάριο II: Οργάνωση και Ανάλυση Ερευνητικών Δεδομένων	3
3	Σεμινάριο III: Συγγραφή Ερευνητικών Εργασιών	3

Δ. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

α/α		ECTS
1	Διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία	30

Πρόγραμμα ανά εξάμηνο:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (κοινά για όλες τις κατευθύνσεις)	ECTS ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ
Δύο (2) μαθήματα κορμού ΚΑ	9X2
Ένα (1) μάθημα κορμού ΚΒ	9
Σεμινάριο I	3
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ
Σ1,Σ2,Θ1,Θ2,Γ1,Γ2,Ψ1,Ψ2,Κ1Κ2,Τ1,Τ2	9X2
Ένα (1) μάθημα Ελεύθερης Επιλογής ανά κατεύθυνση	9
Σεμινάριο II	3
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ
Σ3,Θ3,Γ3,Ψ3,Κ3,Τ3	9
Δύο(2) μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής ανά κατεύθυνση	9X2
Σεμινάριο ΙΙΙ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

(κοινό για όλες τις κατευθύνσεις)	ECTS ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας	30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Πέρα από τα ανωτέρω μαθήματα, με αποφάσεις των αρμοδίων διοικητικών οργάνων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών προσδιορίζονται κατά περίπτωση οι εργαστηριακές ασκήσεις, οι πρακτικές ασκήσεις, τα σεμινάρια, οι διδακτικές, ερευνητικές και κάθε είδους εκπαιδευτικές δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων (παράγραφος 3, άρθρο 6, του Ν. 3685/2008).

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται το σύνολο των 120 πιστωτικών μονάδων (9 μονάδες ανά μάθημα, 9 μονάδες τα σεμινάρια και 30 μονάδες η διπλωματική εργασία). Επίσης, κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες (Δ.Μ.), ενώ η διπλωματική εργασία σε 10 Δ.Μ. Επομένως για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται το σύνολο των 40 διδακτικών μονάδων.

Άρθρο 7

Διδασκαλία, φοίτηση, εξετάσεις

1. Τα μαθήματα στο Π.Μ.Σ. αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και την 1η Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο. Τελειώνουν στις 20 Ιανουαρίου και στις 15 Ιουνίου αντίστοιχα.
2. Οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο με δήλωση μαθημάτων την οποία παρέχει η Γραμματεία. Η δήλωση γίνεται σε ημερομηνίες που ανακοινώνει η Γραμματεία.
3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) τουλάχιστον εβδομάδες για διδασκαλία επί τρεις (3) ώρες την εβδομάδα, οι οποίες δεν είναι υποχρεωτικά συνεχόμενες, και δύο εβδομάδες για εξετάσεις. Αν η διδασκαλία κάποιου μαθήματος διαρκέσει λιγότερο από δεκατρείς (13) εβδομάδες ή τριάντα εννιά (39) συνολικά ώρες διδασκαλίας, εργαστηρίου, ασκήσεων κ.λπ., το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε επαρκώς και οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να το παρακολουθήσουν σε επόμενο εξάμηνο.

4. Το ειδικότερο περιεχόμενο των μαθημάτων ανακοινώνεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ. του Τμήματος και αφορά τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος, η ενεργός συμμετοχή στα εργαστήρια, στις ερευνητικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ., στα σεμινάρια, στις πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. είναι υποχρεωτική για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/φοιτήτριες όλων των ειδικοτήσεων. Φοιτητής που παρακολούθησε κάποιο μάθημα για λιγότερο από το 80% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό και υποχρεούται να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

5. Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει προφορικά, γραπτά, με εκπόνηση εργασιών ή με άλλο τρόπο που θα καθορίσει ο διδάσκων, εκτός και αν έχει αποφασίσει διαφορετικά η Συνέλευση του Τμήματος. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξαμήνου.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Συνέλευση, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., μπορεί να τροποποιήσει ή να μεταθέσει το χρόνο των εξετάσεων ή να ορίσει και τρίτη εξεταστική περίοδο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

7. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί να εξεταστεί σε κάθε μάθημα το πολύ δύο φορές. Αν απορριφθεί και τη δεύτερη φορά, ο φοιτητής παραπέμπεται στη Σ.Ε. Η συντονιστική επιτροπή αφού εξετάσει τη γενική απόδοση του, εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τη διαγραφή του φοιτητή/τριας από το Π.Μ.Σ. ή τη δυνατότητα μιας επιπλέον εξέτασης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν τη μειωμένη απόδοσή του ή την επανάληψη του μαθήματος από το φοιτητή σε επόμενο εξάμηνο σπουδών.

8. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες είναι δυνατό να ανατίθεται επικουρικό έργο (επιτήρηση, φροντιστηριακές ασκήσεις, κ.λπ.) μόνο σύμφωνα με αποφάσεις της Συνέλευσης. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συμμετέχουν σε επιτηρήσεις στις εξεταστικές περιόδους ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος.

9. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια ορίζεται από τη Συνέλευση ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π., από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο, ως επιβλέπων (ακαδημαϊκός σύμβουλος). Η συντονιστική επιτροπή και ο ακαδημαϊκός σύμβουλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας.

Άρθρο 8

Διπλωματική εργασία

Προϋπόθεση για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης εκτός από την επιτυχή αξιολόγηση των μαθημάτων, αποτελεί και η επιτυχής ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας.

1. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας μπορεί να οριστεί από την αρχή του γ' εξαμήνου (υποχρεωτικά δε μέχρι την έναρξη του δ' εξαμήνου) μετά από συμφωνία του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας με τον επιβλέποντα καθηγητή. Όταν το θέμα επιλεγεί, αυτό δηλώνεται από τον μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια και τον επιβλέποντα καθηγητή στη Γραμματεία με δήλωση την οποία παρέχει η ίδια

2. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας. Το ένα μέλος είναι ο

επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας και τα άλλα δύο (2) είναι εξεταστές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Η διπλωματική εργασία κατατίθεται στο τέλος του δ' εξαμήνου στην τριμελή επιτροπή. Μέγιστος χρόνος κατάθεσης της διπλωματικής εργασίας ορίζεται το ένα ακαδημαϊκό έτος μετά το πέρας του δ' εξαμήνου, εκτός και αν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι για τους οποίους αποφαινεται η Συνέλευση. Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται δημόσια, σε ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τον επιβλέποντα, ο οποίος ενημερώνει τη Γραμματεία προκειμένου αυτή να εκδώσει τη σχετική ανακοίνωση, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες εργάσιμες πριν την παρουσίαση. Μετά το πέρας της δημόσιας υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας από το μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή συνεδριάζει προκειμένου να την αξιολογήσει και τη βαθμολογεί με τη δεκάβαθμη βαθμολογική κλίμακα σε ειδικό φύλλο αξιολόγησης το οποίο παρέχει η Γραμματεία.

Σε περίπτωση αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας με βαθμό κάτω από 6 αυτή επιστρέφεται στο μεταπτυχιακό φοιτητή για αναμόρφωση.

Άρθρο 9

Βαθμολογία Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

1. Όλα τα διδασκόμενα μαθήματα εξετάζονται γραπτά ή/και προφορικά ή με απαλλακτική εργασία και προφορική υποστήριξη της και αξιολογούνται με τη δεκάβαθμη βαθμολογική κλίμακα.

2. Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτούνται 40 Δ.Μ.

(9 μαθήματα x 3 Δ.Μ./ μάθημα, + 3 Δ.Μ. για τα σεμινάρια + 10 Δ.Μ. για τη Διπλωματική Εργασία).

3. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προκύπτει από τον εξής αλγόριθμο:

Βαθμός του Μ.Δ.Ε. = Μ.Ο. Βαθμολογίας Μαθημάτων + 10/40 Βαθμολογίας Διπλωματικής Εργασίας.

Άρθρο 10

Αποφοίτηση

1. Προκειμένου να χορηγηθεί στο μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια βεβαίωση αποφοίτησης και να του απονεμηθεί το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) θα πρέπει:

- Να έχει συγκεντρώσει το σύνολο των διδακτικών μονάδων (βλ. άρθρο 9).

Να υποβάλει στη Γραμματεία τα παρακάτω:

- Ψηφιακό αντίγραφο της διπλωματικής του εργασίας,
- Βεβαίωση από την Κεντρική Βιβλιοθήκη ότι έχει καταθέσει αντίγραφο της διπλωματικής του εργασίας και ότι δεν έχει εκκρεμότητες ως συνδρομητής της,
- Υπεύθυνη Δήλωση ή Βεβαίωση της Διεύθυνσης Φοιτητικών Κατοικιών για τη μη ύπαρξη οικονομικών εκκρεμοτήτων,
- Να έχει παραδώσει στη Γραμματεία το Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου και το Βιβλιάριο Ασφάλισης.

2. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες που ολοκλήρωσαν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. απονέμεται Μ.Δ.Ε., το οποίο υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Κοσμήτορα και τον Προϊστάμενο της Γραμματείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

3. Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.
4. Ο κάτοχος του Μ.Δ.Ε. δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο αντίγραφα του Διπλώματος και περισσότερα, εφόσον καταβάλει στο Ταμείο του Πανεπιστημίου παράβολο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.
5. Η απονομή των Μ.Δ.Ε. γίνεται δημοσίως και συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του οικείου τμήματος. Κατά την τελετή οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. προηγούνται των πτυχιούχων.

Άρθρο 11

Χρονική διάρκεια απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα. Ο μέγιστος χρόνος φοίτησης για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. είναι τρία (3) έτη από την ημερομηνία εγγραφής (μη συμπεριλαμβανομένου το χρόνο κατά τον οποίον ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια έχει, πιθανόν, αναστείλει τη φοίτησή του μετά από έγκριση της Γ.Σ.Ε.Σ.).

Άρθρο 12

Αναστολή φοίτησης

1. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης, δίνεται μόνο μια φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερη του ενός εξαμήνου. Άδεια αναστολής φοίτησης περισσότερο από δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε φοιτητές που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία, σε περιπτώσεις εγκυμοσύνης, ανατροφής παιδιών μέχρι της συμπλήρωσης του πρώτου έτους τους ή παρατεταμένης ασθένειας, που πιστοποιούνται από δημόσιο φορέα. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της χρονικής διάρκειας φοίτησης που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτού του κανονισμού.
2. Φοιτητής που θα επαναλάβει τη φοίτησή του είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, εργαστήρια, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις, κ.λπ., στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από τη αναστολή της φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια που παίρνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επαναλάβει τη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.
3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια δεν δικαιούνται άδειας αναστολής της φοίτησής τους.

Άρθρο 13

Διδακτορικό Δίπλωμα

1. Δεκτοί για την εκπόνηση διδακτορικής γίνονται υποψήφιοι που εξασφαλίζουν τα κριτήρια της κείμενης νομοθεσίας. Υποψηφιότητα υποβάλλεται με σχετική αίτηση, ύστερα από προκήρυξη του Τμήματος σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται έγκαιρα από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στην προκήρυξη καθορίζονται συγκεκριμένες θέσεις σε επιμέρους επιστημονικούς τομείς και ειδικεύσεις του Τμήματος και καλούνται όσοι επιθυμούν και πληρούν τις προϋποθέσεις να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους. Την αίτηση συνοδεύουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αναφέρονται στη σχετική προκήρυξη.

2. Οι απαραίτητες προϋποθέσεις για συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκτόρων είναι (α) η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών σε αντίστοιχο ή συναφές επιστημονικό πεδίο και (β) η αποδεδειγμένη καλή γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας. Επιπρόσθετα, για την επιλογή συνεκτιμώνται η ερευνητική πρόταση που καταθέτει ο υποψήφιος, ερευνητικές εργασίες, επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και η γενικότερη επιστημονική δραστηριότητα του υποψήφιου. Η τελική επιλογή των υποψηφίων διδασκτόρων γίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης, η οποία αποφασίζει μετά από γραπτή εισήγηση του καθ' ύλη αρμόδιου μέλους ΔΕΠ, το οποίο πρότείνει την προκήρυξη της θέσης και στο θεματικό πεδίο του οποίου ο υποψήφιος πρόκειται να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή.
3. Για τους υποψήφιους που γίνονται δεκτοί, η Συνέλευση ορίζει τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του Ν. 3685/2008.
4. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε διάστημα ενός εξαμήνου από τη συγκρότησή της και σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζουν το θέμα της διδακτορικής διατριβής και το καταθέτουν στη Συνέλευση, η οποία το εγκρίνει. Το θέμα συνοδεύεται από ερευνητική πρόταση στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκθέτει το αντικείμενο της διατριβής του, τον σκοπό και τους στόχους της έρευνας του, την προγενέστερη έρευνα για το θέμα αυτό όπως αυτή προκύπτει από τη σχετική βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιήσει, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της διατριβής. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διατριβής, μπορεί, αν αυτό απαιτηθεί, να τροποποιηθεί το θέμα της, εφόσον παραμένει στα πλαίσια της ίδιας θεματικής περιοχής.
5. Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος.
6. Η Συνέλευση μπορεί να αναθέτει στους υποψήφιους διδάκτορες, ύστερα από εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, την παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων που ανήκουν στο πεδίο της επιστημονικής τους έρευνας. Ειδικότερα για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος μπορεί να κριθεί απαραίτητη η παρακολούθηση μαθημάτων ανάλογα με τον προσανατολισμό του φοιτητή, κυρίως από μαθήματα επιλογής που προσφέρονται στο Τμήμα, ενδεχομένως και από άλλα Τμήματα. Επίσης προβλέπεται η συμμετοχή σε εργαστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Η Συνέλευση καταρτίζει κατάλογο μαθημάτων που διδάσκονται στα διάφορα Τμήματα και τα οποία οι υποψήφιοι διδάκτορες καλούνται να παρακολουθήσουν.
7. Η συμβουλευτική επιτροπή υποβάλλει έκθεση προόδου στη Συνέλευση ετησίως, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και μέχρι το τέλος Οκτωβρίου. Η συμβουλευτική επιτροπή μετά την αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου και εφόσον κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής.
8. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αξιολογεί τη διατριβή και κρίνει αν αυτή ικανοποιεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις για δημόσια υποστήριξη της ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, συντάσσοντας για το σκοπό αυτό σχετική έκθεση. Εφόσον η κρίση όλων των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής είναι θετική, η σχετική έκθεση υποβάλλεται από τον επιβλέποντα στη Συνέλευση μαζί με την πρόταση – αίτημα για συγκρότηση της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.
9. Εντός πέντε ημερών από τη συγκρότηση της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος επτά (7) αντίτυπα της διδακτορικής διατριβής του. Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση κατά την οποία στα πλαίσια διεθνών συνεργασιών η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε άλλη γλώσσα, ο υποψήφιος πρέπει να επισυνάπτει εκτεταμένη περίληψη της διατριβής του στην Ελληνική γλώσσα.

10. Ο επιβλέπων καθηγητής, και σε περίπτωση αδυναμίας, κωλύματος ή άλλου λόγου ο Πρόεδρος του Τμήματος ή ο Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, συγκαλεί εντός μηνός από την υποβολή της διατριβής, με ειδική πρόσκληση την Εξεταστική Επιτροπή, σε καθορισμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της οποίας ο υποψήφιος διδάκτορας αναπτύσσει δημοσίως τη διατριβή του. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Συνέλευση, ύστερα από γνώμη της συντονιστικής επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π., εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

11. Στην πρόσκληση αναφέρεται ρητά ότι η διαδικασία παρουσίασης και υποστήριξης της διατριβής από τον υποψήφιο διδάκτορα είναι δημόσια και κατά συνέπεια μπορεί να την παρακολουθήσει κάθε ενδιαφερόμενος. Η πρόσκληση αναρτάται στη Γραμματεία του Τμήματος και σε εμφανή σημεία στους λοιπούς χώρους του Τμήματος.

12. Για την έναρξη της διαδικασίας παρουσίασης και ανάπτυξης της διατριβής απαιτείται η παρουσία των πέντε (5) τουλάχιστον μελών της Επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης από τον υποψήφιο, υποβάλλονται σχετικές με το θέμα ερωτήσεις από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, στις οποίες απαντά ο υποψήφιος. Στη συνέχεια αποχωρούν όλοι, ώστε η Εξεταστική Επιτροπή να συνεδριάσει κατ' ιδίαν. Η Επιτροπή κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην πρόοδο της επιστήμης.

13. Εφόσον υπέρ της έγκρισης της διδακτορικής διατριβής ψηφίσουν τα πέντε (5) τουλάχιστον μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, η διατριβή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Μετά την έγκριση της διδακτορικής διατριβής, γίνεται με ψηφοφορία η αξιολόγηση της συνολικής επίδοσης του υποψηφίου με έναν από τους εξής χαρακτηρισμούς: «Άριστα», «Λίαν Καλώς», «Καλώς». Για τον πιο πάνω αξιολογικό χαρακτηρισμό απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Στο τέλος της διαδικασίας εξέτασης συντάσσεται σχετικό πρακτικό το οποίο υπογράφεται από όλα τα παρόντα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και υποβάλλεται στη Συνέλευση, προκειμένου να γίνει η αναγόρευση του υποψηφίου διδάκτορα. Στο πρακτικό καταχωρίζεται οπωσδήποτε η αιτιολόγηση της ψήφου.

14. Σε δημόσια Συνεδρίαση της Συνέλευσης το αργότερο εντός διμήνου, ανακοινώνεται το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και ακολουθεί η καθομολόγηση του υποψηφίου και η αναγόρευση του σε διδάκτορα. Στη Συνεδρίαση της Συνέλευσης παρίσταται και ο Πρύτανης ή ένας από τους Αντιπρυτάνεις. Πριν την καθομολόγηση η διατριβή πρέπει να έχει τυπωθεί και βιβλιοδετηθεί με τη φροντίδα του διδάκτορα. Ο διδάκτορας καταθέτει αντίτυπα της διατριβής του ως εξής:

- Από ένα αντίτυπο στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.
- Ένα αντίτυπο στη Γραμματεία του Τμήματος.
- Δύο αντίτυπα στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.
- Δύο αντίτυπα στη βιβλιοθήκη της Βουλής.
- Δύο αντίτυπα στην Εθνική Βιβλιοθήκη και
- Ένα αντίτυπο στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

15. Το διδακτορικό δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Κοσμήτορα και τον Προϊστάμενο της Γραμματείας.
16. Το διδακτορικό δίπλωμα είναι δυνατό να χορηγείται και σε περγαμηνή, εάν ζητηθεί από τον ίδιο το διδάκτορα καταβάλλοντας στην περίπτωση αυτή την αξία της, την οποία κάθε φορά καθορίζει το Πρυτανικό Συμβούλιο.
17. Στον διδάκτορα είναι δυνατόν να χορηγείται, πριν από την καθομολόγηση, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς τη διατριβή του.
18. Ο κάτοχος διδακτορικού διπλώματος δικαιούται να λάβει δωρεάν 2 αντίγραφα του διδακτορικού διπλώματος και περισσότερα, εφόσον καταβάλει στο Ταμείο του Πανεπιστημίου παράβολο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.
19. Τίτλος που χορηγήθηκε είναι δυνατό να ανακληθεί ή ακυρωθεί, αν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι νόμιμες προϋποθέσεις, όπως προκύπτουν από τις κείμενες διατάξεις και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται από τα οικεία όργανα που απένειμαν τον τίτλο με πλειοψηφία των 5/6 της Συνέλευσης. Δευτεροβαθμίως παρεμβαίνει η Σύγκλητος, εφόσον τούτο ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο.
20. Στους υποψήφιους διδάκτορες είναι δυνατόν να ανατίθεται επικουρικό έργο (επιτήρηση, φροντιστηριακές ασκήσεις, κ.λπ.) μόνο σύμφωνα με αποφάσεις της Συνέλευσης. Υποχρεούνται να συμμετέχουν σε επιτηρήσεις στις εξεταστικές περιόδους ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος.

Άρθρο 14

Όργανα του ΠΜΣ

Για την οργάνωση και τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

A. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

1. Η Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια για την κατάρτιση και υποβολή προς τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων προτάσεων για την ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα και έχει όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Σύμφωνα με τα παραπάνω η Συνέλευση έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Προκηρύσσει τις θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ και τις θέσεις υποψηφίων διδασκόντων, καθορίζει με απόφαση τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει πιθανά συμπληρωματικά κριτήρια ή πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα.
- Συγκροτεί τις επιτροπές εξετάσεων, ορίζει τις επιτροπές για την κατάρτιση του πίνακα επιτυχόντων και την επιλογή των εισακτέων ανά ειδικότητα.
- Επικυρώνει τους πίνακες των επιτυχόντων.
- Αναθέτει τη διδασκαλία μαθημάτων στο ΠΜΣ, όπως ο νόμος ορίζει.
- Ορίζει τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, καθώς και τα μέλη των επταμελών εξεταστικών επιτροπών και εγκρίνει το θέμα τους.
- Αποφασίζει για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και αναγορεύει τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος σε διδάκτορες.
- Ορίζει τους υπεύθυνους των ειδικεύσεων.

- Αντιμετωπίζει κάθε θέμα που προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

B. Η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. (Σ.Ε.)

1. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και για την εποπτεία των διαδικασιών επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Εποπτεύει ακόμα και συντονίζει τη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών σε κάθε ειδίκευση του Προγράμματος. Επίσης, είναι αρμόδια για τον καθορισμό των ειδικότερων υποχρεώσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που παρακολουθούν το πρόγραμμα.

2. Η Σ.Ε. απαρτίζεται από τον εκάστοτε διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και τους υπευθύνους των ειδικεύσεων. Ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι και πρόεδρος της Σ.Ε.

Γ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

1. Ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει και συντονίζει τις εργασίες της Σ.Ε. Παρακολουθεί την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. για κάθε ειδίκευση και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή και καλή λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών.

2. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ορίζεται κάθε δύο έτη από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Δ. Οι Υπεύθυνοι των Ειδικεύσεων

1. Ο υπεύθυνος της ειδίκευσης πρέπει να είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει μέλος ΔΕΠ στην αντίστοιχη βαθμίδα μπορεί να οριστεί Επίκουρος Καθηγητής και το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει να είναι σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της ειδίκευσης. Ορίζεται, με τα ίδια κριτήρια και ο αναπληρωτής του, από τη Συνέλευση. Ο υπεύθυνος ειδίκευσης με τον αναπληρωτή του ορίζονται για δύο χρόνια με δικαίωμα ανανέωσης της θητείας τους.

2. Ο υπεύθυνος της ειδίκευσης ασκεί εποπτεία για την οργάνωση και την καλή λειτουργία του Π.Μ.Σ. στην ειδίκευση για την οποία έχει οριστεί υπεύθυνος. Παρακολουθεί τις εργασίες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. στην ειδίκευση και εισηγείται στη Σ.Ε. κάθε θέμα που προκύπτει και θέλει γενική ή ειδική αντιμετώπιση.

3. Ο υπεύθυνος της ειδίκευσης εισηγείται στη Συνέλευση τους διδάσκοντες και τα μαθήματα στο Π.Μ.Σ. της ειδίκευσης για κάθε μάθημα και κάθε εξάμηνο σπουδών. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνεται και ο συντονισμός των διαδικασιών επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών της συγκεκριμένης ειδίκευσης.

Άρθρο 15

Διδακτικό Προσωπικό

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών διδάσκουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ανάλογα με το αντικείμενο της ειδικότητάς τους.

Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο είναι δυνατό να κληθούν να διδάξουν και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων, του ιδίου ή άλλων Πανεπιστημίων, ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, ή επιστήμονες εγνωσμένου κύρους, ειδικοί επιστήμονες, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 5 του νόμου 3685/2008.

Άρθρο 16

Υλικοτεχνική υποδομή

Στη διάθεση του Π.Μ.Σ. τίθενται όλοι οι εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί χώροι και υποδομές του Τμήματος.

Σήμερα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών υπάρχουν και λειτουργούν τα εξής θεσμοθετημένα εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής.
2. Εργαστήριο Ψυχολογίας.
3. Εργαστήριο Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας.
4. Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών και Εκπαίδευσης από Απόσταση.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, μετά από έγκριση των Διευθυντών των εργαστηρίων και του Υπεύθυνου της Ειδίκευσης την οποία ακολουθούν, να χρησιμοποιούν τους χώρους και την υλικοτεχνική υποδομή των θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων.

Το Τμήμα θα καταβάλει προσπάθεια να διαθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, οι οποία έμπρακτα εκδηλώνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, σταθμούς εργασίας σε ερευνητικούς ή εκπαιδευτικούς χώρους, εφόσον οι δυνατότητες σε χώρους και υλικοτεχνική υποδομή το επιτρέπουν.

Άρθρο 17

Άλλα θέματα

Για κάθε ζήτημα που δεν προβλέπεται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

Άρθρο 18

Ισχύς

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει από το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015.